

Vakka-Suomen perinnemaisemien kasvit ja hyönteiset

-valokuvanäyttelyn kuvat

1 Sypressilude (*Cyphostethus tristriatus*)

Sypressilude on paahteisten ketojen laji, joka elää sypressikasveilla muun muassa katajalalla (*Juniperus communis*). Laitilan Rukoushuoneenmäki oli kolmas ja tähän mennessä pohjoisin löytöpaikka Suomessa. Laji on löydetty edellisen kerran Kemiönsaaren Hiittisistä vuonna 2009. Sypressilude on leviämässä Suomeen etelästä, sillä lajia tavataan Virossa. Koska laji on Suomessa tuore tulokas, sen uhanalaisuutta ei voida luotettavasti arvioida.

Kuvaaja: Teemu Rintala

2 Keltamataralude (*Polymerus unifasciatus*)

Keltamataralude on etelärannikon ketojen ja kuivien niittyjen sekä pientareiden laji, joka elää keltamataralla (*Galium verum*). Vakka-Suomessa laji on tunnetun levinneisyysalueensa pohjoisrajalla. Keltamataraludetta löydettiin kenttähaavinnäytteistä useilta kohteilta mm. Kylä-Raulan niityltä, Rukoushuoneenmäeltä, Vasikkahankaalta ja Kalmumäeltä.

Kuvaaja: Teemu Rintala

3 Kissankäpälä (*Antennaria dioica*)

Kissankäpälää esiintyy koko maassa, mutta sen runsaimmat esiintymät sijaitsevat Itä- ja Pohjois-Suomessa. Lajin luontaisia kasvupaikkoja ovat kallionpäällykset, kuivat kankaat ja tunturipaljakat, joilta se on levinnyt ihmisen luomille kedoille ja pientareille. Kissankäpälän kukat saavat pörröisen ulkonäkönsä ja värinsä kehtosuomuista, jotka emikasveissa ovat vaaleanpunaiset ja hedekasveissa valkoiset. Kissankäpälä viihtyy avoimilla kasvupaikoilla, joille se levittäytyy rönsymäisen kasvutapansa ansiosta. Laji on vähentynyt kasvupaikkojen umpeenkasvun ja rehevöitymisen vuoksi.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

4 Ketokorppilude (*Strongylocoris leucocephalus*)

Ketokorppilude on Suomen etelärannikolla melko yleinen ja viihtyy mm. kuivilla kedoilla ja niityillä. Sitä löytyi Vakka-Suomen perinnemaisemien hyönteisinventoinnissa mm. Rukoushuoneenmäeltä, Untamalasta ja Varhelan Korkeapyörtäneenmäeltä. Ketokorppiluteen Ketokorppiluteen pääasiallinen ravintokasvi on kissankello (*Campanula rotundifolia*), jonka kukalle kuvan yksilökin on kiivennyt.

Kuvaaja: Teemu Rintala

5 Ajuruohosulkanen (*Merrifieldia leucodactyla*)

Ajuruohosulkanen on harvinainen pienperhonen, joka on viimeisimmässä Suomen lajien uhanalaisarvioinnissa määritelty silmälläpidettäväksi. Se elää ainoastaan kangasajuruoholla hyvin kuivissa ja paahteisissa ympäristöissä kuten esimerkiksi Untamalan harjun hoide-

tulla kalmistoalueella. Ajuruohosulkanen on helppo havaita sekä toukkana että aikuisena ja siitä saatiinkin Vakka-Suomen perinnemaisemien hyönteisinventoinnissa havaintoja useasta paikasta; Untamalan kohteiden lisäksi Vasikkahankaalta ja Seppälän linnavuorelta. Lajilla on tiettävästi vahva kanta myös Paltilan kedoilla. Kuvan yksilö tavattiin Untamassa 14.7.2010 vietetyn Ötökkäpäivän tapahtuman yhteydessä.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

6 Kangasajuruoho (*Thymus serpyllum*)

Kangasajuruoho on paahteisten kasvupaikkojen matala varpu. Se kasvaa harjuilla, hiekkakankailla, kuivilla hiekkaisilla kedoilla, kallioilla sekä tie- ja ratapenkereillä. Vakka-Suomessa sen kasvualustana toimii usein rapakivi. Paljas maa on kasvupaikoilla välttämättömä siementen itämiseksi ja taimettumisen onnistumiseksi ja lisäksi kangasajuruoho tarvitsee runsaasti valoa kukkiakseen kunnolla. Viime vuosikymmeninä kangasajuruoho onkin taantunut mm. perinnemaisemien umpeenkasvun takia. Kangasajuruoho on timjamin lähisukulainen ja sitä onkin käytetty maustekasvina. Se on myös monille perhosille tärkeä ravintokasvi.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

7 Nokkosperhonen (*Nymphalis urticae*) kangasajuruoholla (*Thymus serpyllum*)

Nokkosperhonen on tavallisimpia päiväperhosia, joka on levinnyt Suomessa koko maahan. Sen toukat syövät ainoastaan nokkosta ja sen takia sitä tapaa kaikkialla missä nokkosta kasvaa. Lajin paikallinen yleisyys riippuukin nokkoskasvustojen määrästä ja tämän takia se on yleisin kulttuuriympäristöissä. Aikuisena talvehtineet perhoset lähtevät lentoon aivan ensimmäisten päiväperhosten joukossa jo maaliskuun lopulla ja toisen sukupolven perhosia voi tavata jopa lokakuulle.

Kuvaaja: Marja Pälikkö

8 Virnapunatäplä (*Zygaena viciae*)

Virnapunatäplä on Etelä- ja Keski-Suomessa yleinen laji, joka viihtyy niityillä ja tienpientareilla. Se on aktiivinen valoisaan aikaan, vieraillee ahkerasti mettä tuottavilla kukilla. Virnapunatäplän toukka elää pääasiassa hiirenvirnalla (*Vicia cracca*). Aikuiset perhoset lentävät heinäkuussa.

Kuvaaja: Iiro Ikonen

9 Ratamoverkkoperhonen (*Melitaea athalia*)

Ratamoverkkoperhonen on Suomessa yleinen laji, joka elää mm. niityillä ja metsäaukeilla. Sen lentoaika on kesä-heinäkuussa. Laji talvehtii toukkana. Toukat elävät ratamoilla (*Plantago*), tädykkeillä (*Veronica*) ja maitikoilla (*Melampyrum*). Aikuinen käyttää ravinnokseen kukkien mettä.

Kuvaaja: Iiro Ikonen

10 Jänönapila (*Trifolium arvense*)

Jänönapilan kasvupaikat sijaitsevat Lounais- ja Etelä-Suomen kedoilla, kallioilla ja kuivilla pientareilla. Se on vanha ihmisen seuralaiskasvi, jota löytyy toisinaan rautakautisen asutuksen yhteydestä. Yksivuotinen jänönapila on esiintymisessään oikullinen, mutta sen siemenet voivat säilyä maassa vuosikymmeniä. Jänönapilan kukat ovat pitkäkarvaisia, ja yhdessä ne muodostavat pörröisen kukinnon, kuin jäniksen käpälän. Myös koko kasvi on kauttaaltaan harmaan karvan peitossa. Tästä on kasville etua, sillä kuivilla ja avoimilla kasvupaikoilla karvat suojaavat auringon pahteelta ja estävät kuivumista.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

11 Kuparikuoriainen (*Photosia cuprea*) huopaohdakkeella (*Cirsium helenioides*)

Kuparikuoriainen on lehtisarvisiin kuuluva kovakuoriaislaji, joka on yleinen lähes koko Suomessa. Huopaohdake on asterikasveihin kuuluva Suomessa tavallinen ohdake, jonka sinipunaiset kukinnot muistuttavat partasuteja. Se on yleinen kosteilla, viljavilla paikoilla, tien pientareilla koko maassa.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

12 Keltamatara (*Galium verum*) on antanut kodin hämähäkille

Keltamatara on antanut kodin ilmeisesti rantahämähäkille (*Dolomedes fimbriatus*). Se tekee poikasilleen hyvin ison suojaverkon, jossa naaras puolustaa poikasiaan vielä jonkin aikaa niiden kuoriuduttua.

Keltamatara on monille hyönteisille tärkeä ravintokasvi. Se kasvaa Etelä-Suomessa Uudestakaupungista Haminaan ulottuvan linjan eteläpuolella. Se on ketokasvi, joka on tullut uhanalaiseksi kasvupaikkojen vähenemisen vuoksi. Toisaalta se myös risteytyy herkästi valkokukkaisen sukulaisensa paimenmataran kanssa, minkä vuoksi aito keltamatara on harvinaistunut. Keltamataran erottaa risteymästä kukkien ja lehtien perusteella. Aidon keltamataran kukat ovat voimakkaan tuoksuisia, syvän keltaisia ja lukuisat pienet kukat muodostavat yhdessä tiheän kukinnon. Risteymämuodolla kukkia on vähemmän, ne ovat heikkotuoksuisia ja vaaleamman keltaisia.

Kuvaaja: Marja Pälikkö

13 Ohdakeperhonen (*Vanessa cardui*)

Ohdakeperhonen on laajasti eri puolille maailmaa levinnyt vaeltaja, joka lentää pitkiäkin matkoja. Euroopassa tavatut perhoset ovat talvehtineet yleensä Pohjois-Afrikassa. Suomessa laji talvehtii satunnaisesti ja elää kulttuuriympäristöissä. Ohdakeperhosen ensimmäinen sukupolvi lentää toukokuusta kesäkuuhun ja toinen sukupolvi heinäkuun lopulta jopa lokakuulle. Ravintokasvina laji suosii keltaisia kukkia. Kuva mäkitervakolla (*Lychnis viscaria*) levähtävästä ohdakeperhosesta on Vasikkahankaan niityltä.

Kuvaaja: Iiro Ikonen

14 Eskolan keto Uudenkaupungin Varhelassa

Eskolan keto on Vakka-Suomelle tyypillinen pienialainen, peltojen keskellä olevalla saarekkeella sijaitseva perinnemaisema. Sen kasvilajistosta löytyy monia huomionarvoisia perinnemaisemalajeja kuten kuvassa näkyvää mäkitervakkoa ja mäkikauraa, jänönapilaa, nurmilaukkaa, sikoangervoa, ketoneilikkaa ja keltamatara. Aluella on myös useita rautakautisia maansekaisia hautaröykkiöitä, joita ei ole tarkemmin tutkittu.

Mäkikauraa (*Avenula pubescens*), kuten myös sen sukulaista ahdekauraa (*A. pratensis*), pidetään erinomaisena rautakautisen asutuksen ilmaisijalajina. Mäkikauran jyvät ovat melko kookkaita ja niitä on voitu käyttää ravinnoksi, mutta siitä ei ole varmaa tietoa. Varsinais-Suomessa mäkikaura on melko yleinen. Erityisesti sitä tapaa Vakka-Suomen vanhoilla kyläkedoilla, joilla se saattaa muodostaa laajoja kasvustoja usein mäkitervakon kanssa.

Mäkitervakko (*Lychnis viscaria*) on Suomessa melko yleinen alkuperäinen luonnonkasvi, joka on hyötynyt ihmisen toimista leviten mm. hiekkapohjaisille kedoille ja niityille. Se on saanut nimensä tahmaisesta varresta, jonka tarkoituksena on suojata kukkaa ja siemeniä epätoivotuilta hyönteisvierailta. Mäkitervakko on nimittäin perhospölytteinen laji.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

15 Tummatulikukka (*Verbascum nigrum*)

Tummatulikukka on yksi näyttävimmistä arkeofyyteistä eli kasveista, jotka ovat levinneet nykyisille esiintymisalueilleen ihmisen toiminnan seurauksena - joko tarkoituksella tai tahattomasti. Lounais-Suomessa ne kasvavat usein rautakaudella asuttujen alueiden lähitöillä. Tummatulikukan erottaa jonkin verran yleisemmästä sukulaisestaan ukontulikukasta sen kukintojen tummanpunaruskeasta sisuksesta. Tulikukkaa on käytetty monenlaisena lääkkeenä ja rohdoksena. Tämän lisäksi muinoin niiden siemenistä tehdyillä taikinapalloilla on tainnutettu kaloja, ja tervaan kastettua kukintovartta on käytetty soihtuna. Tummatulikukan siemen voi säilyä maaperän siemenpankissa itämiskykyisenä hyvinkin pitkään.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

16 Neitoperhonen (*Nymphalis io*)

Neitoperhonen on levinnyt Suomeen 1960-luvulta lähtien ja on nykyään yleinen Etelä-Suomessa. Se on tyypillinen kulttuuriympäristöjen perhonen, joka elää pihapiireissä, puutarhoissa ja istutusten lähetyillä ja talvehtii aikuisena usein esim. ulkorakennuksissa. Toukat syövät ainoastaan nokkosta. Aikuinen yksilö syö kukkien esim. pietaryrtin ja ohdakkeiden mettä sekä puiden mahlaa tai mädänneiden hedelmien käynnyttä mehua.

Kuvaaja: Iiro Ikonen

17 Juovalude (*Myrmus miriformis*)

Juovalude on yksi yleisimmistä ludelajeista Vakka-Suomen perinnemaisemilla. Laji on kivi- ja kedoilla ja niityillä hyvin tyypillinen ja sen yksilömäärät nousevat usein hyvin korkeiksi. Sitä löytyi Vakka-Suomen perinnemaisemien hyönteisinventoinnissa useimmilta kohteilta. Muita yleisiä lajeja olivat ketomustapolvi (*Plagiognathus chrysanthemi*), ketokirkkilude (*Nysius thymi*) ja kuomalude (*Nithecus jacobaeae*).

Kuvaaja: Teemu Rintala

18 Sinisiipi (*Lycaenidae*)

Sinisiivet eli sinisiipiset on toiseksi suurin päiväperhosheimo. Siihen kuuluu maailmanlaajuisesti noin 6000 lajia, joka on 40 % kaikista tunnetuista päiväperhoslajeista. Monet sinisiipilajit ovat nimensä mukaisesti väritykseltään sinisiä, mutta myös muita värejä esiintyy. Siipien takaosassa on usein silmätäpliä, joiden tarkoitus on hämätä saalistajia. Kuvassa on todennäköisesti niittysinisiipi (*Plebejus idas*).

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

19 Nuokkukohokki (*Silene nutans*)

Nuokkukohokki on Lounais-Suomessa kasvava monimuotoisten ketojen kasvi. Joidenkin hyvien perinnemaisemien perhosten toukat elävät sen kuten myös mäkitervakon ja ke-toneilikan kuivassa siemenkodassa. Sen takia olisi perinnemaisemien hoidossa tärkeää huomata, ettei näitä kasveja kannata niittää edes kukinnan päätyttyä.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

20 Rosoailakkilude (*Dicyphus globulifer*)

Rosoailakkilude on yleinen tuoreiden niittyjen, pientareiden ja puutarhojen laji. Sitä löytyi Vakka-Suomen perinnemaisemien hyönteisinventoinnissa Untamalasta ja Kalannin Kalmumäeltä. Laji käyttää ravintonaan kohokkikasveja, etenkin puna- ja valkoailakkia. Kuvan rosoailakkilude istuskeleekin puna-ailakin (*Silene dioica*) terälehdellä.

Kuvaaja: Teemu Rintala

21 Peikkolude (*Coranus subapterus*)

Peikkolude on paahteisten ja niukkakasvuisten ketojen laji, jota on usein löydetty muun muassa kanervaa (*Calluna vulgaris*) ja kangasajuruohoa (*Thymus serpyllum*) kasvavilta kohteilta. Laji elää maanpinnalla, jossa se saalistaa muun muassa hämähäkkejä ja muita selkärangattomia. Peikkoludetta löytyi Vakka-Suomen perinnemaisemien hyönteisinventoinnissa kuoppapyydysaineistosta Kylä-Raulan ja Rukoushuoneenmäen kohteilta.

Kuvaaja: Teemu Rintala

22 Ketonoidanlukko (*Botrychium lunaria*)

Noidanlukot ovat hyvin pieniä itiöiden avulla tehokkaasti lisääntyviä saniaiskasveja. Kasvin koko maanpäällinen osa on yhtä lehteä. Noidanlukkojen suku on saanut nimensä sen avaimen lehteä muistuttavasta muodosta. Suomessa esiintyy seitsemän eri noidanlukkola-
jia, joista tunnetuimpia ovat koko maassa tavattavat keto- ja ahonoidanlukko. Keto- ja ahonoidanlukon alkuperäiset kasvupaikat sijaitsevat avoimilla kalliohyillyillä ja rantaniityillä, joilta ne ovat levinneet ihmisen luomille matalakasvuksille kedoille ja niityille. Kasvupaikkojen rehevöityminen ja umpeenkasvu uhkaavat noidanlukkoja, mutta hyvinhoidetulta niityltä löytää todennäköisesti ainakin ketonoidanlukon ennemmin tai myöhemmin.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

23 Saunionoidanlukko (*Botrychium matricariifolium*)

Saunionoidanlukko on ketonoidanlukkoa harvinaisempi. Molempia on löydetty Untamalan kalmiston kedolta. Samalta kasvupaikalta löytyykin toisinaan useampia eri noidanlukkola-jeja, mutta niitä etsiessä saa olla tarkkana. Noidanlukkujen esiintyminen vaihtelee myös oikullisesti vuodesta toiseen mm. sääoloista riippuen. Vuonna 2010 noidanlukkoja tavattiin Untamalasta aikaisempia vuosia runsaammin, mutta 2000-luvun ensimmäisellä vuosi-kymmenellä oli useampia perättäisiä vuosia, jolloin niitä ei löytynyt lainkaan.

Kuvaaja: Marja Pälikkö

24 Lehtokuusama (*Lonicera xylosteum*)

Kuusama on melko yleinen puuvartinen pensas, joka kasvaa mm. lehdoissa ja perinne-maisemien tiheäkasvuisemmissa osissa. Vakka-Suomen perinnemaisemien hyönteisin-ventoinnissa löytyi mm. Untamalasta ja Vasikkahankaalta kaksikin uhanalaista perhoslajia, jotka elävät kuusamalla; nimittäin kuusamaviuhkanen (*Pterotopteryx dodecadactyla*) ja himmeä toukokuusamahitukoi (*Perittia obscurepunctella*). Ne ovat arvokkaita lajeja ja tästä syystä kuusamien suosiminen saarekkeiden ja metsien reunoilla on tärkeää.

Kuvaaja: Marja Pälikkö

25 Sikoangervo (*Filipendula vulgaris*)

Sikoangervo avaa nuppujaan.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

26 Sikoangervo (*Filipendula vulgaris*)

Sikoangervo on ihmisen mukana Suomeen levinnyt muinaistulokaskasvina ja hyvä rauta-kautisten asuinpaikkojen indikaattorilaji. Sitä löytyy erityisesti muinaisten asuinpaikkojen ja kalmistojen, kartanoiden, kirkkojen ja pappiloiden lähetyviltä, eikä se näytä juuri leviävän ympäristöönsä. Kasvin mukulamaisia juuria on aiemmin käytetty ihmisten ja kotieläinten ravintona sekä lääkekasvina. Lajin nimi juontanee juurensa historiasta, ajalta jolloin siatkin kuljeksivat kylänraiteilla vapaana ja tonkivat maasta mieluusti sikongervon juurimukuloita. Sen kukat ovat antaneet myös maitoon hyvän maun. Laji viihtyy kuivilla ja valoisilla kedoilla ja se hyötyy laiduntamisesta. Suomessa sikoangervo on selvästi lounainen laji. Sen al-kuperäinen elinympäristö löytyy kuitenkin Keski- ja Pohjois-Aasian aroilta.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

27 Sikoangervo (*Filipendula vulgaris*)

Sikoangervo kukinnan päätyttyä.

Kuvaaja: Marja Pälikkö

28 Keltanokimolude (*Orthocephalus saltator*)

Keltanokimolude on melko yleinen kuivien ja paahteisten pientareiden ja ketojen laji, joka käyttää ravintonaan asterikasveja, etenkin huopakeltanoa. Sitä löytyi Vakka-Suomen perinnemaisemien hyönteisinventoinnissa useilta kohteilta mm. Rukoushuoneenmäeltä, Untamalasta ja Kallelasta. Kuvassa keltanokimolude kipuaa ketoneilikan (*Dianthus deltoides*) kukalla. Ketoneilikka on monille hyönteislajille tärkeä kasvi.

Kuvaaja: Teemu Rintala

29 Tähkämaitikka (*Melampyrum cristatum*)

Tähkämaitikka on Suomessa uhanalainen laji. Se kasvaa yleensä kivikkoisilla rinnekedoilla, kuivahkoilla lehtoniityillä ja kalliopengermillä. Vakka-Suomi on sen lounaisen levintäalueen pohjoisreunaa. Täältä tähkämaitikkaa on tavattu viime vuosina muutamalta paikalta Untamalan kylän alueelta.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

30 Kimalainen (*Bombus*) kultapiiskulla (*Solidago virgaurea*)

Monien muiden hyönteisten tavoin kimalaiset tuottavat ihmisille ilmaispalveluita esimerkiksi pölyttämällä kasveja samalla kun hakevat niistä mettä ja siitepölyä ravinnokseen. Kimalaisia on Suomessa yli 20 eri lajia. Kuvassa on todennäköisesti kivikkokimalainen (*Bombus lapidarius*). Kultapiisku on myös monille perinnemaisemien perhosille tärkeä ravintokasvi.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

31 Ketokaunokki (*Centaurea scabiosa*)

Ketokaunokki muistuttaa läheisesti ahdekaunokkia, mutta on selvästi sitä harvinaisempi. Molemmat kaunokit ovat hyviä monimuotoisten ketojen ja niittyjen kasveja sekä pientareiden. Ne ovat myös tärkeitä hyönteisten ravintokasveja. Kaunokkikasvustoja tarkkailemalla voikin nähdä melkoisen joukon erilaisia perhosia ja mesipistiäisiä. Untamalasta on tavattu mm. uhanalainen ketokaunokin mykeröissä elävä kaunokkikätkökääriäinen (*Cochylismorpha alternana*).

Kuvaaja: Marja Pälikkö

32 Mönjävahakas (*Hygrocybe miniata*)

Perinnemaisemien väriläiskiä voivat olla kukkien ja perhosten lisäksi myös sienet. Mönjävahakas kasvaa koko Suomessa ruohikoissa hakamailla metsänreunoilla. Kuvan sieni on Vasikkahankaan niityltä.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

33 Silokellomörsky (*Verpa conica*)

Untamalan kedolla kuvattu silokellomörsky on Lounais-Suomessa melko harvinainen sieni. Sen kasvu-aika on keväällä.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

34 Nurmilaukka (*Allium oleraceum*)

Nurmilaukka on yksi neljästä Suomessa luonnonvaraisesti kasvavasta sipulikasvista; muut ovat ruoho-, karhun- ja käärmeenlaukka. Nurmilaukka leviää hankalasti sipulisilmuja hyödyntäen ja tarvitsee yleensä ihmisen apua. Sitä esiintyykin yleensä rautakauden asuinpaikkojen ja kalmistojen läheisyydessä, joille mausteeksi ja lääkeksi käytettyä kasvia lie-nee aikoinaan tarkoituksellisesti levitetty. Lönnrotin 1866 kirjoittamassa Flora Fennicassa mainitaan nurmilaukan käytöstä ”kaalilaitosten sekaan”.

Kuvaaja: Marja Pälikkö

35 Loistokultasiipi (*Lycaena virgaureae*) siankärsämöllä (*Achillea millefolium*)

Loistokultasiipi on väristään huolimatta sinisiipisten heimoon kuuluva pieni päiväperhonen, jonka lentoaika on kesä-heinäkuussa. Loistokultasiiven elinympäristöä ovat tuoreet ja kuivat niityt, pientareet ja kedot. Toukan ravintokasveja ovat hierakat, etenkin ahosuolaheinä. Kuvassa siankärsämöllä lähtötelineissä oleva yksilö on koiras: naaraan siipien yläpinnoilla on mustia täpliä.

Kuvaaja: Kimmo Härjämäki

Näyttelyn on tuottanut Vakka-Suomen arvokkaat maisemat ja muinaisjäännökset -hanke

Näyttelyn kuvat on kuvanut

- Kimmo Härjämäki (KH) Laitilainen agronomi ja Varsinais-Suomen perinnemaisemayhdistyksen puheenjohtaja
- Teemu Rintala (TR) Ludeasiantuntija ja Suomen ympäristökeskuksen vanhempi tutkija, joka on toinen 2010 julkaistun Suomen luteet -kirjan tekijöistä
- Iiro Ikonen (II) Ylitarkastaja Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa, perinnemaisemien tuntija ja mm. perhosten innokas valokuvaaja
- Marja Pälikkö (MP) Vakka-Suomen arvokkaat maisemat ja muinaisjäännökset -hankkeen projektikoordinaattorina työskennellyt arkeologi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Satakunnan ELY-keskus

